

Na osnovu člana 191. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“, br. 129/2021, u daljem tekstu: Zakon), i člana 7. Pravilnika o pravilima postupanja investicionog društva prilikom pružanja usluga (Službeni glasnik RS“ br.77/2022) Odbor direktora Brokersko-dilerskog društva „M&V Investments“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Društvo), na sednici održanoj 27.12.2022. godine, donosi:

PRAVILNIK O RAZVRSTAVANJU KLIJENATA

1. UVODNE ODREDBE

Pravilnikom o razvrstavanju klijenata (u daljem tekstu: Pravilnik) Društvo utvrđuje uslove razvrstavanja klijenata u kategorije klijenata, postupak promene kategorije, način pružanja usluga pojedinim kategorijama klijenata, nivo zaštite svake kategorije klijenata i prava koja pripadaju svakoj od kategorija, obaveštavanje klijenata i ostala pitanja u skladu sa relevantnim propisima.

Društvo je dužno da klijenta, pre pružanja usluge, razvrsta u kategoriju profesionalnih ili malih klijenata.

2. KATEGORIJE KLIJENATA

Klijenti Društva se, na osnovu dostavljene dokumentacije i informacija o njihovim investicionim ciljevima, znanju, iskustvu, i finansijskoj poziciji, razvrstavaju u kategoriju profesionalnih klijenata ili u kategoriju malih klijenata. Društvo prikuplja informacije putem Upitnika koji klijenti popunjavaju, u standardizovanoj formi, kao i na druge odgovarajuće načine.

Informacije dobijene od klijenta i potencijalnih klijenata Društvo će smatrati verodostojnim, osim ukoliko ima saznanja ili bi trebalo da ima saznanja da su te informacije očigledno zastarele, netačne ili nepotpune. Klijent je dužan da obavesti Društvo o promeni relevantnih podataka bez odlaganja. Potpisom ugovora (u kome je navedena kategorija u koju je klijent razvrstan), klijent potvrđuje da je upoznat sa izvršenom kategorizacijom, nivoom zaštite interesa koja će mu biti pružena i postojanju mogućnosti da zatraži razvrstavanje u drugu kategoriju klijenata, kao i o svim promenama nivoa zaštite koji proizilaze iz takve odluke.

3. PROFESIONALNI KLIJENT

Shodno Zakonu, profesionalnim klijentom smatra se klijent koji poseduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnu procenu povezanih rizika.

Profesionalnim klijentom u vezi sa svim investicionim uslugama i aktivnostima i finansijskim instrumentima, smatraju se:

- 1) lica koja podležu obavezi dobijanja dozvole, odnosno nadzora kako bi poslovala na finansijskom tržištu, uključujući: kreditne institucije, investiciona društva, druge finansijske institucije koje podležu obavezi dobijanja dozvole, odnosno nadzora, društva za osiguranje, institucije kolektivnog investiranja i njihova društva za upravljanje, dobrovoljni penzijski fondovi i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, dileri robe i robnih derivata, drugi institucionalni investitori, drugi investitori koji se smatraju profesionalnim u skladu sa propisima EU;

2) pravna lica koja ispunjavaju najmanje dva od sledećih uslova:

- (1) ukupna imovina iznosi najmanje 20.000.000 evra;
- (2) godišnji poslovni prihod iznosi najmanje 40.000.000 evra;
- (3) sopstveni kapital u iznosu od najmanje 2.000.000 evra;

3) Republika, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i druge države ili nacionalna i regionalna tela, Narodna banka Srbije i centralne banke drugih država, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i ostale slične međunarodne organizacije;

4) drugi institucionalni investitori čija je glavna delatnost ulaganje u finansijske instrumente, uključujući lica koji se bave sekjuritizacijom sredstava, ili drugim transakcijama finansiranja.

Društvo će profesionalnog klijenta, pre pružanja usluge, odnosno prilikom potpisivanja Ugovora, obavestiti da se smatra profesionalnim klijentom i da će biti tretiran kao takav, ukoliko se Društvo i klijent ne sporazumeju drugačije.

Profesionalni klijenti su dužni da Društvo blagovremeno obaveste o svim činjenicama koje bi mogle da utiču na promenu kategorije klijenta kod Društva.

3.1. Promena statusa profesionalnog klijenta

Profesionalni klijent koji smatra da nije u stanju da pravilno proceni, odnosno upravlja rizicima koji karakterišu određene investicije, može pisanim putem da zatraži od Društva viši nivo zaštite svojih interesa u odnosu na sve ili pojedinačnu uslugu, vrstu transakcije odnosno finansijski instrument.

U slučaju zahteva iz prethodnog stava, Društvo i klijent su dužni da zaključe ugovor, odnosno aneks ugovora kojim će biti precizirane usluge, odnosno transakcije, odnosno finansijski instrumenti u vezi sa kojim klijent ne želi da bude tretiran kao profesionalni klijent.

4. MALI KLIJENT

Malim klijentima se smatraju svi klijenti Društva koji nisu razvrstani u kategoriju profesionalnih klijenata.

Mali klijenti uživaju viši nivo zaštite interesa u skladu sa Zakonom.

4.1. Promena statusa malog klijenta

Mali klijent može pisanim putem da od Društva zatraži da bude tretiran kao profesionalni klijent, te da ima niži nivo zaštite svojih interesa u odnosu na sve ili pojedinačnu uslugu, vrstu transakcije, odnosno finansijski instrument.

U slučaju zahteva iz prethodnog stava, Društvo je dužno da:

- nedvosmisleno i pisanim putem upozori klijenta o smanjenju zaštite njegovih interesa i gubitka prava na obeštećenje iz Fonda za zaštitu investitora;
- proceni da li klijent poseduje dovoljno znanja i iskustva za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima;
- sa klijentom zaključi pisani ugovor ili aneks ugovora kojim će biti precizirane usluge, odnosno transakcije, odnosno finansijski instrumenti u vezi sa kojim klijent želi da bude tretiran kao profesionalni klijent, ili da odbije da klijentu prizna status profesionalnog

klijenta.

Mali klijent je dužan da u posebnom dokumentu, koji je odvojen od ugovora, izjavi da je svestan posledica gubitka nivoa zaštite promenom kategorije.

Procena iz stava 2. podrazumeva da klijent ispunjava najmanje dva od sledećih uslova:

- 1) investitor je izvršio transakcije na finansijskim tržištima uz prosečnu učestalost od najmanje 10 transakcija po kvartalu u toku poslednje godine i u vrednosti od 50.000 evra kvartalno (pod finansijskim tržištima se smatraju tržišta na kojima se trguje finansijskim instrumentima za koje klijent želi status profesionalnog investitora);
- 2) veličina portfolija finansijskih instrumenata investitora, uključujući i novac, prelazi 500.000 evra u dinarskoj protivvrednosti;
- 3) investitor radi ili je radio najmanje godinu dana u finansijskom sektoru na poslovima koji zahtevaju poznavanje ulaganja u hartije od vrednosti.

Pri vršenju procene klijenata koji su pravna lica, lice čije se znanje i sposobnost procenjuju je lice koje je ovlašćeno da vrši finansijske transakcije u ime tog pravnog lica.

5. NIVO ZAŠTITE INTERESA I PRAVA PO KATEGORIJAMA KLIJENATA

Društvo pruža malim klijentima najviši mogući nivo zaštite interesa, informisanosti i ostalih prava, koja malim klijentima pripadaju u skladu sa Zakonom i podzakonskim propisima o postupanju Društva u najboljem interesu klijenta, te korektnom i stručnom postupanju pri pružanju investicionih usluga.

Zaštita koju Društvo pruža klijentima razvrstanim u kategoriju malih klijenata se pre svega odnosi na informisanost o rizicima koji proizilaze iz poslovanja sa pojedinim finansijskim instrumentima, a pre preduzimanja transakcije, izvršavanje naloga po najpovoljnijim uslovima za klijenta u skladu sa Politikom izvršenja naloga, zaštitu interesa klijenta, te pravima koja mu, kao malom klijentu pruža Fond za zaštitu investitora.

Društvo je dužno da malom klijentu osigura potpune informacije, pre i posle pružanja investicionih usluga.

Društvo je dužno da pruži viši nivo zaštite interesa klijentu koji se smatra profesionalnim klijentom u skladu sa Zakonom, ukoliko isti sa Društvom sklopi ugovor u pisanoj formi kojim precizira da ne želi biti tretiran kao profesionalni investitor.

6. TRANSAKCIJE SA ODREĐENIM PROFESIONALNIM INVESTITORIMA

Određenim profesionalnim investitorima smatraju se: investiciona društva, kreditne institucije, društva za osiguranje, UCITS fondovi i njihova društva za upravljanje, druge finansijske institucije koje podležu obvezi dobijanja dozvole, odnosno nadzora u skladu sa zakonima Republike, nacionalne vlade i njihove kancelarije, uključujući javne organe koji se bave javnim dugom na nacionalnom nivou, centralne banke i nadnacionalne organizacije.

Društvo pri iniciranju transakcije ili stupanju u transakciju sa određenim profesionalnim investitorima, i pružanju povezanih dodatnih usluga, nije u obavezi da:

- vrši procenu podobnosti usluge i finansijskih instrumenata prilikom pružanja usluge upravljanja portfoliom, niti da prikuplja podatke o znanju i iskustvu klijenta da bi izvršilo procenu u kojoj meri su usluga ili instrument primereni za klijenta;
- vodi evidenciju o ugovorima koje su potpisali Društvo i klijent;
- primenjuje aktivnosti definisane u cilju izvršenja naloga pod najpovoljnijim uslovima;

- postupa sa limit nalogom na način da ga objavi u najkraćem roku ostalim učesnicima na tržištu, odnosno prosledi na mesto trgovanja, odnosno, nije u obavezi da ispunjava uslove na način kako je definisano članom 194. stav 2 Zakona.

Društvo će u odnosu sa određenim profesionalnim investitorom postupati pošteno, pravično i profesionalno i komunicirati na pošten, jasan i neobmanjujući način, uzimajući u obzir prirodu određenog profesionalnog investitora i njegovu delatnost.

Kada Društvo pruža usluge prijema i prenosa naloga u vezi jednog ili više finansijskih instrumenata, izvršavanja naloga za račun klijenata ili trgovanja za sopstveni račun, kao i bilo koje dodatne usluge direktno povezane s navedenim uslugama, u obavezi je da dobije saglasnost od potencijalnog određenog profesionalnog investitora da se sa njim postupa kao sa određenim profesionalnim investitorom.

Društvo može status određenog profesionalnog investitora priznati i drugim ugovornim stranama iz trećih zemalja pod istim uslovima.

Određeni profesionalni investitori imaju pravo da, podnošenjem zahteva u pisanoj formi, zahtevaju od Društva da budu tretirani kao mali investitori ili kao profesionalni investitori za jednu ili više investicionih usluga ili transakcija, odnosno jednu ili više vrsta transakcija ili proizvoda.

Društvo će određene profesionalne investitore tretirati kao profesionalne investitore, osim ukoliko su dali saglasnost da se sa njima postupa kao sa određenim profesionalnim investitorom ili oni sami ne dostave pisani zahtev za promenu statusa, kako bi ostvarili veći stepen zaštite.

7. PERIODIČNA PROVERA KATEGORIJE U KOJU JE KLIJENT RAZVRSTAN

Društvo periodično izvršava proveru klasifikacije klijenata i kada utvrdi da neki klijent više ne pripada početno utvrđenoj kategoriji u koju je razvrstan dužno je da preduzme odgovarajuće mere radi promene kategorije klijenta.

Društvo je dužno promeniti status profesionalnog klijenta u status malog klijenta, te mu pružiti nivo zaštite propisane za malog klijenta, ako sazna da klijent više ne ispunjava uslove propisane za profesionalne klijente.

8. IZVEŠTAVANJE

Informacije o obimu, učestalosti i periodu izveštavanja klijenata o uslugama koje je Društvo pružilo klijentu navedene su u Pravilima poslovanja Društva (u delu: Izveštavanje klijenata) koja su dostupna u poslovnim prostorijama Društva i na internet stranici Društva.

Društvo klijentima ili potencijalnim klijentima pravovremeno pruža relevantne informacije o Društvu i njegovim uslugama, finansijskim instrumentima i predlaganim investicionim strategijama, mestima izvršenja i svim troškovima i povezanim naknadama u *Informacijama za klijente*, koje su dostupne u poslovnim prostorijama i na internet stranici Društva. Pojašnjenje nivoa zaštite interesa detaljno je opisano u *Informacijama za klijente*. U *Informacijama za klijente* sadržan je prikaz aktivnosti koje Društvo preduzima prilikom vršenja investicionih i dodatnih usluga u zavisnosti da li se usluga pruža malom ili profesionalnom klijentu.

9. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a primenjuje se od dana početka primene Zakona i dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti na opšta akta, pravila i procedure poslovanja Društva u postupku usklađivanja poslovanja i akata Društva sa odredbama Zakona.
Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o razvrstavanju od 21.05.2014. godine.

Predsednik Odbora direktora
Jasmina Bjelić
